

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЇ, ПСИХОЛОГІЇ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ

*Актуальні питання вивчення
германських, романських
і слов'янських мов і літератур
та методики викладання іноземних мов*

**Збірник тез доповідей
Міжнародної наукової конференції
21–22 червня 2024 року**

Вінниця
2024

С 87 Збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції «**Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов**» (21–22 червня 2024 р.) / ред. колегія: О. В. Білецька (відп. ред.), Д. Є. Ігнатенко (заст. відп. ред.), О. С. Бойван, І. В. Гарбера, Л. С. Данцл, Н. М. Жукова, А. П. Загнітко, О. О. Залужна, В. І. Калініченко, І. В. Ковальчук, Л. М. Коваль, Е. К. Коляда, Т. А. Космеда, К. А. Лут, К. І. Мізін, В. А. Просалова, І. В. Пянковська, Л. Г. Шайд, О. В. Шарагіна, М. М. Юрковська, G. Drews-Sylla, D. Kumar, N. Lazebna, H. Sytar. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2024. 322 с.

До збірника включені тези доповідей учасників Міжнародної наукової конференції «*Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов*» (25 січня 2021 р.), присвяченої дослідженню сучасних питань германських, романських і слов'янських мов та літератур, а також методики викладання іноземних мов.

Рекомендовано здобувачам освіти усіх рівнів, молодим ученим, науковцям.

Усі матеріали подаються в авторській редакції. Погляди авторів, викладені в цьому збірнику, не відображають позицію організаторів Міжнародної наукової конференції «Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов».

Редакційна колегія:

- Білецька О. В.* канд. філол. наук, доцент, в. о. декана факультету філології, психології та іноземних мов ДонНУ імені Василя Стуса (відповідальний редактор);
- Ігнатенко Д. Є.* канд. філол. наук, в. о. завідувача кафедри романо-германської філології та зарубіжної літератури ДонНУ імені Василя Стуса (заступник відповідального редактора);
- Бойван О. С.* канд. пед. наук, доцент, в. о. завідувача кафедри теорії і практики перекладу ДонНУ імені Василя Стуса;
- Гарбера І. В.* канд. філол. наук, в. о. завідувача кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології ДонНУ імені Василя Стуса;
- Данцл Л. С.* канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри романо-германської філології та зарубіжної літератури ДонНУ імені Василя Стуса;
- Жукова Н. М.* канд. філол. наук, доцент, в. о. завідувача кафедри «Іноземна філологія та переклад» Національного університету «Запорізька політехніка»;
- Загнітко А. П.* д-р філол. наук, професор, член-кореспондент НАН України, професор кафедри загального та прикладного мовознавства і слов'янської філології ДонНУ імені Василя Стуса;
- Залужна О. О.* канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри англійської філології ДонНУ імені Василя Стуса;
- Калініченко В. І.* канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов професійного спрямування ДонНУ імені Василя Стуса;
- Ковальчук І. В.* канд. психол. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту лінгвістики Національного університету «Острозька академія»;
- Коваль Л. М.* д-р філол. наук, професор, професор кафедри української мови, теорії та історії української і світової літератури ДонНУ імені Василя Стуса;
- Коляда Е. К.* канд. філол. наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови Волинського національного університету імені Лесі Українки;
- Космеда Т. А.* д-р філол. наук, професор, професор кафедри романо-германської філології та зарубіжної літератури ДонНУ імені Василя Стуса;
- Лут К. А.* канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри «Іноземна філологія та переклад» Національного університету «Запорізька політехніка»;
- Мізін К. І.* д-р філол. наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Просалова В. А.* д-р філол. наук, професор, професор кафедри української мови, теорії та історії української і світової літератури ДонНУ імені Василя Стуса;
- Пянковська І. В.* канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;
- Шайд Л. Г.* асистент кафедри романо-германської філології та зарубіжної літератури ДонНУ імені Василя Стуса, лектор DAAD;
- Шарагіна О. В.* канд. філол. наук, завідувач кафедри слов'янської та романо-германської філології ННІ філології та журналістики Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;
- Юрковська М. М.* канд. філол. наук, доцент, в. о. завідувача кафедри англійської філології ДонНУ імені Василя Стуса;
- Drews-Sylla G.* Prof. Dr., Head of the Chair of Slavic Studies, Julius-Maximilian University of Würzburg;
- Kumar D.* Associate Professor of English, Dyal Singh College, Karnal, India;
- Lazebna N.* Doctor of Philology, Associate Professor, Researcher, TEFL Chair, Julius-Maximilian University of Würzburg;
- Sytar H.* Doctor of Philology, Docent, Researcher, Institute of Slavonic Studies, Department of Slavic linguistics and lexicography, Czech Academy of Sciences.

<i>Овсієнко Леся, Гриценко Наталія Черкаси</i>	АНАЛІЗ ТРАДИЦІЙНОЇ ТА НОВІТНЬОЇ МЕТОДИКИ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ.....	214
<i>Оленяк Мар'яна Київ</i>	ДАВНЬОАНГЛІЙСЬКІ ОБРАЗНІ ПОРІВНЯННЯ З АНІМАЛІСТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ	218
<i>Паславська Алла Львів</i>	DER RUSSISCHE KRIEG GEGEN DIE UKRAINE ALS THEMA IM DAF-UNTERRICHT	222
<i>Патріарх Вікторія Вінниця</i>	«ЧОРНИЙ ГУМОР» У РОМАНІ ЕРІХА МАРІЇ РЕМАРКА «IM WESTEN NICHTS NEUES»	224
<i>Пересада Єлизавета Вінниця</i>	ФЕНОМЕН ЕВФЕМІЗАЦІЇ: НОВІ ФОРМИ АБРЕВІАТУРНИХ УТВОРЕНЬ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	226
<i>Пилипак Валерія Вінниця</i>	СУЧАСНИЙ АНАЛІТИЧНИЙ ТЕКСТ ТА ЙОГО СТРУКТУРА	229
<i>Письменна Інна Дніпро</i>	ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО.....	231
<i>Підгрушина Олена, Клименко Михайло Київ</i>	ВІДТВОРЕННЯ ХУДОЖНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ АНГЛОМОВНОГО АВТОБІОГРАФІЧНОГО РОМАНУ Г. Д. РОБЕРТСА «ШАНТАРАМ»	233
<i>Postolatii Valeriia, Kozachuk Andrii Kyiv</i>	TRANSLATING CROSSFIT TERMINOLOGY.....	237
<i>Потанчук Світлана Рівне</i>	ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ З КОМПОНЕНТОМ-ОЙКОНІМОМ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЯКОСТЕЙ ЛЮДИНИ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ.....	239
<i>Пранман Аліна Вінниця</i>	ФРАЗЕОЛОГІЗМ З МЕТЕОРОЛОГІЧНИМ КОМПОНЕНТОМ: ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКИХ НОВИН).....	241
<i>Просалова Віра, Нужний Станіслав Вінниця</i>	КІНОВЕРСІЯ РОМАНУ ІВАНА БАГРЯНОГО «ТИГРОЛОВИ»: СПІЛЬНЕ І ВІДМІННЕ	244
<i>Пянковська Ірина Кропивницький</i>	МОВНІ ЗАСОБИ ЗЛОВЖИВАННЯ В НІМЕЦЬКИХ МЕДІАТЕКСТАХ	247
<i>Равло Поліна Вінниця</i>	ОНОМАТОПЕЇЧНА ЛЕКСИКА В АНГЛІЙСЬКІЙ І ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВАХ	249
<i>Радецька Світлана Київ</i>	НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: ІННОВАЦІЇ, ОСВІТА ТА ПЕРСПЕКТИВИ ХХІ СТОЛІТТЯ....	253
<i>Роменська Наталія Полтава</i>	ПОЕТИКА РОМАНУ ЕМІЛІ БРОНТЕ «ГРОЗОВИЙ ПЕРЕВАЛ»	255
<i>Росоха Олена Вінниця</i>	СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЛАСНИХ НАЗВ У РОМАНІ І. НОЛЛЬ «МЕРТВИЙ ПІВЕНЬ» («DER HAHN IST TOT»).....	257

*Postolatii Valeriia, MA student,
Kozachuk Andrii, Ph.D.,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,
Kyiv, Ukraine*

TRANSLATING CROSSFIT TERMINOLOGY

CrossFit is a type of high intensity interval training consisting of high intensity functional movement exercises for strength and conditioning (CrossFit, 2024). As any field, it uses its own term system. But this sport is so diverse that there are numerous glossaries with definitions of each exercise and complex. Terminology is an important aspect of the translation process, as it ensures the accuracy and clarity of specific-purpose information. The use of unified terminology contributes to the standardisation of professional language, which is important for communication within a particular industry or for cross-industry cooperation.

Translation of terms in the sports industry, namely in the CrossFit branch, is topical because it covers unique exercise titles that, without translation, are difficult for non-native speakers to understand. The translation of terms makes the information accessible to non-English-speaking professionals, thus contributing to the global exchange of knowledge. In case of Ukraine, if a person wants to take up practicing CrossFit, they usually come to a Ukrainian CrossFit box, but can only see English terms that are not translated, as there is no compiled bilingual dictionary to represent this branch. Both professionals and amateurs can be surely considered as the possible and expected target audience of such dictionary. While the sports industry is developing rapidly, the translators are to create equivalents to ensure a professional and highly skilled intercultural communication process among all participants in the sports industry.

Our research is based on the translation project with the *From Zero to Hero: The CrossFit Journey of a Lifetime* book as the body of research. It serves the broad objective to integrate the new terms into the Ukrainian language, which will enrich and develop the CrossFit lexicon. It is also expected to emphasize the importance of using the Ukrainian language in modern sports and other professional contexts. In this way, we are contributing to the creation of a unified CrossFit dictionary that will simplify communication between coaches and athletes, allowing for clear explanations of exercise techniques, which is critical to avoiding injuries. The standardized terminology must also facilitate the exchange of experience and knowledge with the international CrossFit-community. As a result, we expect in further perspective, that the Ukrainian athletes and coaches will be able to participate more effectively in international events and competitions.

First of all, it is important to point out that the peculiarity of sports terms and the reason for their distinction from all others is the nature of their relative equivalence in terms of the functional nature of the texts they are used in (Korobova, 2021, p. 211). It is crucial to translate them as accurately as possible, as incorrect translation may even result in severe consequences.

T. Kyiak distinguished five groups of terms in a language's word-stock. Among them, there are the narrow terms (specific for only one branch), terms belonging to several branches and semi-terms (Kyiak, 2014, p. 18).

Moreover, it is logical to state, that any term has to be translated with its complete and absolute equivalent. It is of great importance, that the terms within one branch of knowledge (and the same field of use) should be unified and systematized. However, according to I. Korobova, among the translation challenges, there are: (a) equivocality of terms, (b) lack of translation equivalents for the source language neologisms, (c) national variability of terms (2021, p. 212). The empirical part of our research has shown the following examples for them (this list is not complete):

- a) *curl, dip, clean*;
- b) *burpee, sit-up, thruster*;
- c) *trainer / coach, soccer / football*.

We have outlined some of the most effective translation techniques that assist in rendering the meaning in the most accurate way and maintaining the adequacy of the translation. The basis for translational research is classification of translation techniques by L. Molina and A. Hurtado Albir (2004). Our project involves borrowing, adaptation, amplification, calque and established equivalent. The most commonly used techniques are borrowing and established equivalent.

The following example from translation of the book *From Zero to Hero: The CrossFit Journey of a Lifetime* by Fit Fusion illustrates the usage of these techniques:

To do a standard burpee, you start from a standing position (Fit Fusion). – *Щоб виконати стандартний бєрпі, ви починаєте з положення стоячи* (transl. – V. P.).

This is an instance of borrowing translation technique usage for the Ukrainian language does not have an established equivalent that would convey the full spectrum of meanings of the word *burpee*. This is a specific term for a physical exercise that includes a whole range of movements (squats, push-ups and jumping jacks). Translating *burpee* through a description of its components (e. g., «an exercise consisting of a squat, push-ups and a jump») makes the name inconvenient and cumbersome to use. Therefore, by translating the English term as *бєрпі*, we not only preserved its accuracy and uniformity, which is important for fitness professionals, but also enriched the Ukrainian language with a new sports notion.

Another example illustrates the usage of established equivalent:

The press is an essential movement that every beginner in CrossFit should learn (Fit Fusion). – *Вивага – це важливий рух, який повинен вивчити кожен кросфітер-початківець* (transl. – V. P.).

In this case, it is possible to find an established equivalent by researching a variety of dictionaries. Currently, the word «*вивага*» is rarely used because of the widespread Russian-influenced variant *жим*, which is ingrained among athletes. Thus, the translation text not only fully preserves the meaning of the original concept, but also reintegrates the authentic Ukrainian word.

To sum it up, the translation of sports terms is an important step in the development of the Ukrainian language and contributes to the improvement of intercultural communication in the sports sector. Creating a unified CrossFit dictionary is expected, on the one hand, to help Ukrainian athletes and coaches to be able to participate more effectively in international events, competitions and training, together with their professional growth and development, and, on the other hand, it must contribute to enriching Ukrainian word-stock and spread of Ukrainian culture around the world.

REFERENCES

1. Кияк, Т. (2014). Заповіді українського термінознавства: монографія. Букрек.
2. Коробова, І. (2021). Особливості перекладу англійських термінів (на прикладі спортивної термінології). *Закарпатські філологічні студії*, 18, 212–213. DOI: 10.32782/tps2663-4880/2021.18.38.
3. Fit Fusion (2023). *From Zero to Hero: The Crossfit Journey of a Lifetime* [Kindle].
4. Molina, L., Hurtado, A. A. (2004). Translation Techniques Revisited: A Dynamic and Functionalist Approach. *Meta*, 47(4), 498–512. DOI: 10.7202/008033ar.
5. What is CrossFit. (2024). CrossFit. URL: <https://www.crossfit.com/what-is-crossfit> (May 23, 2024).

Потанчук Світлана, канд. філол. наук, доцент,
Національний університет водного господарства та
природокористування,
м. Рівне, Україна

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ З КОМПОНЕНТОМ-ОЙКОНІМОМ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЯКОСТЕЙ ЛЮДИНИ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

Дослідження фразеологічних одиниць (далі – ФО) з компонентом-ойконімом у лінгвокультурологічному руслі уможливорює висновки про ключові культурні цінності етносу, процес творчого осмислення історичних фактів, формування національного характеру загалом. Мотиваційною основою фразеологізмів з компонентом-ойконімом є лінгвокультурна інформація, яку він містить. Джерелом такої інформації стають історія, релігія, соціум, а також їх образність, пов'язана з позамовними факторами, які впливають на розуміння символіки власного імені представниками різних соціумів. Такий аспект вивчення фразеологізмів з ойконічним компонентом стимулює необхідність розгляду цих одиниць у міжмовному плані.

У межах нашої розвідки зупинимось на зіставному аналізі лінгвокультурної інформації фразеологічних одиниць, що складають фразеосемантичні поля (далі – ФСП) «Фізичний стан людини» (а саме фразеосемантичних груп (далі – ФСГ) «Зовнішній вигляд» та «Фізичні якості людини»).

ФО з компонентом-ойконімом на позначення зовнішнього вигляду людини, утворені на основі порівнянь. Частина тіла та фізіологічні властивості людини аналогізуються з: 1) предметами побуту: англ. *nose like a Halifax door-handle* – «великий і помітний» (Wilkinson, 2002, p. 402); *(skin as) soft as Lemster ore* (Wilkinson, 2002, p. 38); *a round gawsy face like a Selkirk bannie* – «кругле веселе обличчя» (Wilkinson, 2002, p. 710); 2) тваринами: *sandy as a Tamworth pig* – «руда жінка, міцна і плодовита» (Wilkinson, 2002, p. 279); 3) людьми з певних міст: *knock-kneed as a Durham man* – «з вивернутими всередину колінами» (Wilkinson, 2002, p. 696); укр. *Ноги, як у багринівського злодія ... сьомацького злодія* – «великі» (Пазяк, 2001, с. 38); *Таких дівчат і в Умані не знайдеш!* (про дуже гарних і роботящих); *В Коломиї дівчаточка як пшеничне тісто* (Воропай, 1952, с. 16).

Мотивованість вибору образу-еталона, що лягає в основу образно-мотиваційної структури фразеологічного порівняння, зумовлюється тим, яка з ознак у